

Özürlü Araçları Hakkında Bilgiler - Engelli Araçları Hakkında Bilgiler

Özürlü Araçları İthalatı – Engelli Araçları İthalatı

Özürlü Araç Alımı – Engelli Araç Alımı

Gümrük Genel Tebliği (Muafiyetler) Seri No: 2 (18.02.2000 t. 23968 s. R.G.)

Gümrük Müsteşarlığından:

Amaç ve Kapsam

Madde 1- 4458 sayılı Gümrük Kanununun gümrük vergilerinden muafiyet ve istisnaları düzenleyen 167 nci maddesinin onikinci fıkrasının (a) bendinde; malül ve sakatların kullanımına mahsus eşya gümrük vergisinden muaf tutulmuştur.

Aynı maddenin son fıkrasında ise "4 ila 12 nci fıkralarında yer alan eşyayı tanımlamaya, bunların cins, nevi ve miktarları ile muafiyet ve istisna uygulanacak tutarları belirlemeye, maktu hadleri sifıra kadar indirmeye veya iki katına çıkartmaya ve sürelerle ilgili alt ve üst sınırları belirlemeye ve bu muafiyet ve istisnayı farklı eşyalar itibariyle birlikte veya ayrı uygulamaya Bakanlar kurulu yetkilidir." hükmü bulunmaktadır.

Bu hükme dayanılarak 05/2/2000 tarihli 23955 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 13/1/2000 tarihli 2000/53 sayılı Bakanlar Kurulu Eki, Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Tanınacak Haller Hakkında Kararın 116 ncı maddesinin 2 nci fıkrasında değişiklik yapan ve 01/6/2001 tarihli 24419 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararının 1 nci maddesinin ikinci fıkrasında; münhasıran malul ve sakatlar tarafından kullanılmak üzere özel surette imal edilmiş hareket ettirici tertibatı bulunan ve bunlar tarafından ithal edilen motorlu veya motorsuz koltuklar, bisiklet, motosiklet ve motor silindir hacmi 1600 (dahil) cc’ye kadar olan binek otomobilleri (arazi taşıtları hariç) ile el ve ayak fonksiyonlarını tamamen yitirmiş olmaları nedeniyle bizzat sakat kişi tarafından kullanılmayan, sakat kişinin araca binip inmesiyle taşınmasını kolaylaştırıcı tertibatı bulunan ve sakat kişinin üçüncü dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarından bir sürücü veya sakat kişi tarafından iş akdine bağlı olarak istihdam edilen bir sürücü tarafından kullanılan Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 8702.10 ve 8702.90 pozisyonlarında yer alan minibüslerin gümrük vergisinden muaf olduğu hükme bağlanmıştır.

Kararın 116 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında da minibüslerin gümrük vergilerinden muaf olarak ithaline izin verilebilmesi için sakat kişinin yaşı veya ağırlığı itibariyle bu tür bir araca ihtiyacı bulunduğuna Gümrük Müsteşarlığınca kanaat getirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bu hükümler kapsamında ithali yapılan özel tertibatlı sakat araçlarının sahiplerinin ölümü sonucu varislerine intikal etmesi halinde, varislerin veraset ilamı tarihinden

itibaren 6 ay içerisinde gümrük idaresine başvurarak kendi adlarına yeni bir trafik şahadetnamesi düzenlettirmeleri halinde gümrük vergileri aranmaz

Varisler tarafından özel tertibatın kaldırılmak suretiyle kullanılmak istenilmesi veya satılması halinde gümrük vergileri alınır.

Özel Tertibatlı Sakat Aracı İthal Edebilecek Kişiler

Madde 2- 4458 sayılı Gümrük Kanununa göre muafin özel tertibatlı sakat aracı ithal edecek kişilerin, el ve ayaklardaki ortopedik özre dayanan özürler nedeniyle malül ve sakat olması gerekir.

Özel Tertibatlı Sakat Aracının İthal Şekli

Madde 3- Sakat kişi;

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında çalışıyor ise ikametini Türkiye Gümrük Bölgesine kesin olarak nakletmesi halinde (bu şart sadece minibüs, binek otomobil ve motosiklet için geçerlidir. Motorlu ve motorsuz koltuklar ile bisikletler zati eşya kapsamında kesin dönüş şartı aranmaksızın sakat kişi tarafından muafin ithal edilebilir.),

b) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik ise; Yurt dışına resmi kanalla döviz transferi veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki gerçek ve tüzel kişiler tarafından kendisine bağış yoluyla gönderilen, özel tertibatlı sakat aracını ithalat vergilerinden muaf olarak ithal edebilir.

Özel Tertibatlı Sakat Araçlarında Aranılan Şartlar

Madde 4- Özel tertibatlı sakat araçlarında aşağıdaki şartlar aranır.

a) Malül ve sakat tarafından ithal edilmek istenen araç binek otomobili ise, binek otomobilin münhasıran malül ve sakatlar tarafından kullanılmak üzere özel surette imal edilmiş hareket ettirici tertibatı bulunmalıdır.

b) Malül ve sakat tarafından ithal edilmek istenilen araç minibüs ise; minibüsün el ve ayak fonksiyonunu tamamen yitirmiş sakat kişinin araca binip inmesiyle, taşınmasını kolaylaştırıcı tertibatı bulunmalıdır.

Özel surette yapılmış hareket ettirici tertibatı bulunmayan ve sadece otomatik vitesli olan binek oto ile sakat kişinin araca binip inmesiyle taşınmasını kolaylaştırıcı tertibatı bulunmayan minibüsün muafiyetten yararlandırılmak suretiyle ithali mümkün değildir.

Binek oto ve minibüsün standart olmayan aksesuarları bulunması halinde bu aksesuarların ithaline gümrük vergilerinin tahsili kaydıyla izin verilir.

Özel olarak malül ve sakatların kullanımına mahsus olan ve eşya ile birlikte getirilen parça yedek parça ve standart aksesuarlara veya bu eşyanın bakım, kontrol ayarlama, ya da tamiri için gerekli olan aletler de muafiyet kapsamındadır. Söz konusu parça, yedek parça ve aksesuarlar ile sair aletlerin eşyanın ithalinden sonra

getirilmesi halinde muafiyetin uygulanması için bunların muafet ithal edilen eşya ile ilgili olduklarının tevsik edilmesi gerekir.

3- Malül ve sakat tarafından ithal edilmek istenen araç motosiklet ise, motosiklet malül ve sakatlar tarafından kullanılmak üzere özel surette imal edilmiş olmalıdır.

Talep Edilen Belgeler

Madde 5- Malül ve sakatlara 4458 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci maddesinin onikinci fıkrasının (a) bendi kapsamında gümrük vergisinden muaf araç ithaline izin verilmesi için aşağıda belirtilen belgelerin ibraz edilmesi gerekir.

a) Fizik ve Rehabilitasyon merkezince onaylı, 18/3/1998 tarihli 23290 Resmi Gazete'de yayımlanan "Sağlık Bakanlığı tarafından özürülere Verilecek Sağlık Raporları Hakkında Yönetmelik" eki listede yer alan sağlık kurulu raporu vermeye yetkili sağlık kuruluşlarından alınmış heyet raporunun aslı, (bu raporda; ilgilinin sakatlığı ile bunun derecesinin ve haline göre kullanabileceği taşıt özelliğinin belirtilmesi gerekir. Şayet ilgili, yurt dışında iken resmi bir hastaneden aldığı ve dış temsilciliklerimize onaylattığı bir rapor ibraz ederse bu raporun 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 41 inci maddesine, uygunluğunun da ayrıca belgelenmesi gerekir.),

b) Trafik Dairesince düzenlenen ve ilgili şahsın sakatlık durumu itibariyle, taşıt kullanabileceğini gösteren H sınıfı sürücü belgesi,

c) 1- Yurt dışında ikamet eden malül ve sakatlar için; Yurda kesin döndüğünü gösteren konsoloslukça onaylı belge ile yurda kesin dönüşünden önce satın alınan taşıtın mülkiyetinin kendisine ait olduğunu gösterir mülkiyet belgesi,

2- Türkiye'de ikamet eden malül ve sakata bağış yapılması halinde; bağışı yapan gerçek veya tüzel kişinin yurt dışındaki ikametini gösterir konsoloslukça onaylı belge, taşıtın bağışlayana ait olduğunu gösterir mülkiyet belgesi ile noter veya konsoloslukça düzenlenmiş bağış belgesi,

3- Taşıtın ithalinin resmi kanalla döviz transferi suretiyle gerçekleştirilmek istenilmesi halinde; döviz transferine ilişkin belge ile ithal edilmek istenilen taşıtın cins, marka ve özellikleri ile fiyatını gösteren proforma fatura ve ithal sırasında fatura aslı,

d) Nüfus cüzdanı örneği,

f) 1- İthal olunacak motosiklet veya binek otomobilin malül ve sakat kişinin kendisi tarafından kullanılacağına, başkasının kullanımına veya istifadesine izin verilmeyeceğine,

2- İthal olunacak minibüsün el ve ayak fonksiyonlarını tamamen yitirmiş kişinin üçüncü dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarından bir sürücü veya sakat kişi tarafından iş aktine bağlı olarak istihdam edilen bir sürücü tarafından kullanılacağına başkasının kullanımına veya istifadesine izin verilmeyeceğine,

3- Ankara Naklihaneye ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğü'nün, izni olmadan mezkur taşıtların başkasına devredilmeyeceğine ve satılmayacağına, kiralanmayacağına, ödünç verilmeyeceğine,

4- İthal olunan taşıt üzerindeki özel tertibatta da hiçbir değişiklik yapmayacağına İkametgah değişikliği olması halinde bu değişikliği Ankara Naklihaneye ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğü'ne bildireceğine dair,

Noterden onaylı taahhütname. (EK:1) ; (EK:2),

f) İkamet ettiği mahalle veya köy muhtarlığınca düzenlenmiş İkametgah belgesi,

g)

Müracaat Şekli

Madde 6 - Özel tertibatlı otomobil ile minibüs için araç Türkiye'ye getirilmeden önce malül ve sakat kişiler veya bunlar hesabına bu kişinin vekil tayin ettiği ve Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişiler tarafından Ankara Naklihaneye ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğü'ne 5 inci maddenin (a), (b) bentlerinde belirtilen belgelerin biri asıl olmak üzere iki nüshası ise birlikte müracaat edilir.

Karara Bağlama

Madde 7- Özel tertibatlı otomobil ithalatı talebi Ankara Gümrükleri Başmüdürü veya yetki vereceği Başmüdür Yardımcısı başkanlığında, Ankara Naklihaneye ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürü, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ile Türkiye Sakatlar Konfederasyonu temsilcilerinden oluşan bir heyet tarafından karara bağlanır. Söz konusu heyet tarafından sakat ve malül kişinin ithal etmek istediği otomobilde bulunması gereken özel tertibat da belirlenir. Heyet çalışmalarını Ankara Naklihaneye ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğünde yürütür. Heyetin toplanacağı gün ilgili sakat ve malül kişiler de anılan gümrükte hazır bulunur.

Minibüslerin karara bağlama işlemleri Gümrük Müsteşarlığının olumlu ön iznini müteakip gerçekleştirilir.

Binek otomobili veya minibüsün ithaline ilişkin kararların (müspet) Komisyon tarafından oybirliği ile verilmesi gerekir.

İthalat İşlemi

Madde 8- Komisyon kararının olumlu olması halinde, otomobil ile minibüs için Ankara Naklihaneye ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğü'nce "İthal İzin Belgesi" düzenlenir. İzin belgesinin geçerlilik süresi 6 (altı) aydır.

Taşıt, izin belgesinin geçerlilik süresi içerisinde bu Tebliğin 5 inci maddesinde belirtilen belgelerle birlikte Ankara Naklihaneye ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğü'ne teslim edilir. Gümrük Müdürü veya yetkili kılacağı Gümrük Müdür Yardımcısı başkanlığında iki muayene memurundan oluşturulan heyet tarafından

aracın söz konusu heyet kararına uygunluğunun tespit işlemleri yapılarak uygun bulunması halinde ithaline izin verilir.

Adı geçen gümrük idaresince, ithal işlemi tamamlanan binek otomobil için düzenlenecek trafik şahadetnamesine [EK:3'de](#) yer alan şerh, minibüs için düzenlenecek trafik şahadetnamesine [EK:4'de](#) yer alan şerh konularak ilgili trafik tescil dairesine gönderilir.

Malül ve Sakatlar Tarafından İthal Edilecek Diğer Eşya

Madde 9- Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Tanınacak Haller Hakkındaki Bakanlar Kurulu Karar eki Kararın 113, 115 maddeleri ile 116 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen eşya ile; malül ve sakatlar tarafından kullanılmak üzere imal edilmiş hareket ettirici tertibatı bulunan ve bunlar tarafından ithal edilen motorlu veya motorsuz koltuklar, bisiklet, motosikletin muafen ithaline ilişkin talepler doğrudan eşyanın getirildiği Gümrük idaresine yapılır.

Gümrük İdaresince de eşyanın Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Tanınacak Haller Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararının 113, 115 maddeleri ile 116 ncı maddesinin birinci fıkrası kapsamında bulunduğu anlaşılması ile bu kararın 114 ncü maddesi kapsamında sadece 3 nolu ekinde belirtilen eşya olması halinde ithaline izin verilir. Ayrıca, Tebliğ eki taahhütname alınarak ithale ilişkin tek tip gümrük beyannamesine eklenir ([Ek:1](#)).

Bilgi Verme

Madde 10- Ankara Naklihanesi ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğüne malül ve sakatlar adına ithali gerçekleştirilen sakat aracı ve minibüslere ilişkin model, marka ve sayısal bilgileri içeren listeler her ayın sonunda Gümrük Müsteşarlığına (Gümrükler Genel Müdürlüğü) gönderilir ([Ek:5](#)).

9 uncu madde kapsamında yapılan ithal işlemleri ise, her ayın 15 inde Ankara Naklihanesi ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğü'nde olacak şekilde aylık olarak Tebliğ eki liste düzenlenerek adı geçen Gümrük Müdürlüğüne gönderilir ([Ek:6](#)).

Devir ve Satış

Madde 11- Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Tanınacak Haller Hakkında 13/1/2000 tarihli 2000/53 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 113 ve 116 ncı maddeleri gereğince muafen ithal edilen eşya, gümrük idaresinin izni olmadan ve gümrük vergileri alınmadan malül ve sakat olmayanlara ödünç verilemez, kiralanamaz, devredilemez veya satılamaz.

Ayrıca;

a) Malül veya sakat kişiler; mülkiyetlerinde bu yolla muafen ithal edilmiş özel tertibatlı otomobil, minibüs ve motosiklet kayıtlı olduğu sürece ve bunların fiili ithal tarihinden itibaren 5 (beş) yıl geçmedikçe, bu taşıtları satamaz ve yeniden aynı şekilde muaf olarak otomobil, minibüs ve motosiklet ithal edemezler.

b) Malül ve sakatlar tarafından ithal edilen özel tertibatlı otomobil, minibüs ve motosikletlerin fiili ithal tarihinden itibaren 10 (on) yıl geçmemişse malül ve sakat olmayanlara gümrük vergileri tahsil edilmeden satışı, hibesi ve devri mümkün değildir.

c) Söz konusu aracı devralacak kişinin sakatlığının farklı olması halinde devredilecek taşıtın Ankara Naklihanesi ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğü'ne teslim edilerek devri alacak kişinin sakatlığına uygun olarak aracın anılan Gümrük İdaresinin gözetimi altında dizayn edilmesi gerekmektedir.

Gümrük vergilerinden muaf ithali yapılan eşya için muafiyet tanınmasını sağlayan şartları kaybeden veya muaf ithal edilen eşyayı söz konusu Kararnamenin eki Kararın 113 ila 118 inci maddelerinde belirtilenlerden başka amaçlarla kullanmayı talep eden kişi, kurum ve kuruluşların gümrük idaresine bildirimde bulunarak izin alması gerekir. Bu izin ancak gümrük vergilerinin tahsil edilmesi kaydıyla verilebilir.

Mezkur Kararname eki Kararın 116 ve 117 nci maddeleri kapsamında gümrük vergilerinden muaf olarak ithal edilen eşya gümrük idaresinin izni olmadan ve gümrük vergileri ödenmeden muafiyetten yararlanmayan amaçlar için ödünç verilemez, kiralanamaz, devredilemez veya satılamaz.

Söz konusu eşya ve malzemeler muafiyetin veriliş amacına uygun kullanılmak ve ilgili Gümrük Müdürlüğünden izin alınmak kaydıyla muafiyet hakkı tanınmış başka bir kurum veya kuruluşa ödünç verilir, kiralanır, devredilir veya satılırsa gümrük vergileri aranmaz.

İzin alınmadan ödünç verilen, kiralanana, devredilen veya satılan eşyanın gümrük vergileri 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 181 ila 194 üncü maddeleri hükümleri uyarınca tahsil edilmekle beraber ayrıca, 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun hükümlerine göre takibat yapılır.

Geçici Madde 1- 5/2/2000 tarihinden önce başlamış işlemlerde yükümlünün lehine olan hükümler uygulanır.

Yürürlük

Madde 12- Bu Tebliğ 5/2/2000 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 13- Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük Müsteşarlığı'nın bağlı bulunduğu Bakan yürütür.

EKLER

[EK 1](#)

[EK 2](#)

[EK 3](#)

[EK 4](#)

[EK 5](#)

[EK 6](#)

EK:1

TAAHHÜTNAME

.....tarih ve sayılı tek tip gümrük beyannamesi ile muafен ithali yapılan minibüsü üçüncü dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarından bir sürücü veya tarafımdan iş aktine bağılı olarak istihdam edilen bir sürücü tarafımdan kullanılacağını başkasının kullanımına veya istifadesine izin vermeyeceğimi Ankara Naklihane ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğünün izni olmadan başkasına devretmeyeceğimi, satmayacağımı, kiralayamayacağımı veya ödünç vermeyeceğimi ithal olunan minibüs üzerindeki özel tertibatta da hiçbir değışiklik yapmayacağımı, ikametgah değışikliğı olması halinde bu değışikliğı Ankara Naklihane ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğüne bildireceğimi, aksi takdirde 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile buna ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, 237 sayılı Taşıt Kanununun, Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki 1567 sayılı Kanun ile Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümlerinin tarafıma uygulanmasını kabul ettiğimi, beyan ve taahhüt ederim.

Adı Soyadı

Tarih-İmza

EK:2

TAAHHÜTNAME

.....tarih ve sayılı tek tip gümrük beyannamesi ile muafен ithali yapılanaracı/eşyayı, başkasının kullanımına veya istifadesine izin vermeyeceğimi, Ankara Naklihane ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğünün izni olmadan mezkur aracı/eşyayı başkasına devretmeyeceğimi, satmayacağımı, kiralayamayacağımı veya ödünç vermeyeceğimi ithal olunan araç üzerindeki özel tertibatta da hiçbir değışiklik yapmayacağımı, ikametgah değışikliğı olması halinde bu değışikliğı Ankara Naklihane ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğüne bildireceğimi, aksi takdirde 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile buna ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, 237 sayılı Taşıt Kanununun, Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki 1567 sayılı Kanun ile Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümlerinin tarafıma uygulanmasını kabul ettiğimi, beyan ve taahhüt ederim.

Adı Soyadı

Tarih-İmza

EK:3

SAKATLAR TARAFINDAN İTHAL EDİLECEK OTOMOBİLE İLİŞKİN TRAFİK ŞAHADETNAMESİNE KONULACAK ŞERH

Bu binek otomobilin, araç sahibi malül ve sakat kişi tarafından kullanılması zorunlu olup, Ankara Naklihanesi ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğünden izin alınmaksızın devri, satışı, hibesi, kullanma hakkının mülkiyeti muhafaza kaydıyla veya sair şekillerde akden devri, tasarruf hakkının vekaletname ile devredilmesi, özel tertibatın kaldırılması veya değiştirilmesi, kiralanması, ödünç verilmesi yasaktır.

EK:4

SAKATLAR TARAFINDAN İTHAL EDİLEN MİNİBÜSE AİT TRAFİK ŞAHADETNAMESİNE KONULACAK ŞERH

Bu minibüsün araç sahibi malül ve sakat kişinin üçüncü dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarından bir sürücü veya sakat kişi tarafından iş aktine bağlı olarak istihdam edilen bir sürücü tarafından kullanılması zorunlu olup, Ankara Naklihanesi ve Bedelsiz İthalat Gümrük Müdürlüğünün izni olmadan minibüsün devri, satışı, hibesi, intifainın mülkiyeti muhafaza kaydıyla veya sair şekillerde akden devri, tasarruf hakkının vekaletname ile devredilmesi, özel tertibatın kaldırılması veya değiştirilmesi, kiralanması, ödünç verilmesi yasaktır.